

การพัฒนาผลิตภัณฑ์ครีมนวดสปาสมุนไพรเพื่อสุขภาพเถาเอ็นอ่อนเพื่อเพิ่มมูลค่า
ของชุมชนตำบลไทรตรึงษ์ อำเภอมือง จังหวัดกำแพงเพชร
Development of Herbal Spa Massage Cream Products for Tao En Oon Health
in Order to Increase the Value of the Trai Trung Subdistrict Community
Mueang Distric Kamphaeng Phet Province

พัทธราภรณ์ อารีเอื้อ^{1*} และอนันธิตรา ดอนบันเทา²

Phattraphon Ariuea^{1*} and Anantitra Donbanthao²

^{1,2}อาจารย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

^{1,2}Lecturer from the Faculty of Management Science Kamphaeng Phet Rajabhat University

*Corresponding Author Email: anandon339@gmail.com

Received: 23 March 2024

Revised: 22 April 2024

Accepted: 26 April 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ครีมนวดสปาสมุนไพรเพื่อสุขภาพเถาเอ็นอ่อนเพื่อเพิ่มมูลค่าของชุมชนตำบลไทรตรึงษ์ อำเภอมือง จังหวัดกำแพงเพชร 2. เพื่อพัฒนาช่องทางการตลาดออนไลน์ของผลิตภัณฑ์ครีมนวดสปาสมุนไพรเพื่อสุขภาพเถาเอ็นอ่อนเพื่อเพิ่มมูลค่าของชุมชนตำบลไทรตรึงษ์ อำเภอมือง จังหวัดกำแพงเพชร และ 3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อผลิตภัณฑ์ครีมนวดสปาสมุนไพรเพื่อสุขภาพเถาเอ็นอ่อนเพื่อเพิ่มมูลค่าของชุมชนตำบลไทรตรึงษ์ อำเภอมือง จังหวัดกำแพงเพชร เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี โดยเก็บข้อมูลจากผู้ผลิตครีมนวดสปาสมุนไพรเพื่อสุขภาพเถาเอ็นอ่อน จำนวน 15 คน และผู้บริโภคผลิตภัณฑ์ครีมนวดสปาสมุนไพรเพื่อสุขภาพเถาเอ็นอ่อน จำนวน 325 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา สถิติค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการวิจัยพบว่า 1) สูตรที่เหมาะสมในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ครีมนวดสปาสมุนไพรเพื่อสุขภาพเถาเอ็นอ่อนเพื่อเพิ่มมูลค่าของชุมชนตำบลไทรตรึงษ์ อำเภอมือง จังหวัดกำแพงเพชร คือ สูตรที่ 1 โดยมีความชอบความชอบโดยรวม $7.07a + 0.70$ และการพัฒนาฉลากบรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์ การออกแบบฉลากบรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์มีความทันสมัย ฉลากติดชัดเจนบนตัวบรรจุภัณฑ์และมีรายละเอียดของส่วนผสม ฉลากมีสีสวยงาม และโดดเด่น เป็นที่น่าสนใจของผู้ซื้อสินค้า การออกแบบบรรจุภัณฑ์ครีมนวดสปาสมุนไพรรูปแบบบรรจุภัณฑ์มีความทันสมัยสามารถเปิดง่าย พกพาไปได้ทุกที่ และสะดวกในการใช้งานซึ่งสามารถทำให้ผู้ที่ใช้สะดวกสบายในการใช้งานเพื่อบรรเทาอาการที่เกิดขึ้นได้ง่าย 2) การพัฒนาช่องทางการตลาดออนไลน์มีข้อมูลผลเปรียบเทียบก่อนและหลังจากการทำ Page Facebook ก่อนทำมีรายได้ต่ำ ไม่เป็นที่รู้จักของคนทั่วไป จำนวนผู้ติดตามใน Facebook น้อย และหลังทำ Page Facebook มีผู้ติดตามมากขึ้น สินค้าเป็นที่รู้จักมากขึ้น และมีรายได้จากลูกค้าเพิ่มขึ้น และ 3) ความพึงพอใจต่อครีมนวดสปาสมุนไพรเพื่อสุขภาพเถาเอ็นอ่อนเพื่อเพิ่มมูลค่าของชุมชนตำบลไทรตรึงษ์ อำเภอมือง จังหวัดกำแพงเพชร พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับพอใจมาก ($\bar{x} = 3.79$)

คำสำคัญ: การพัฒนาผลิตภัณฑ์, สมุนไพรเถาเอ็นอ่อน, ช่องทางการตลาดออนไลน์

Abstract

This research consists purposes were 1. to develop the herbal spa massage cream product for Tao N On health in order to increase the value of the Trai Trung Subdistrict community, Mueang District, Kamphaeng Phet

Province 2. to develop an online marketing channel for the herbal spa massage cream product for Tao En On health to increase the value of the Trai Trung Subdistrict community, Mueang District, Kamphaeng Phet Province and 3. To study consumer satisfaction with Tao En On Healthy Herbal Spa Massage Cream products in order to increase the value of the Trai Trung Subdistrict community, Mueang District, Kamphaeng Phet Province. This research used a mixed methods research method. Data were collected from 15 producers of Tao-N-On herbal spa massage cream for health and 325 consumers of Tao-N-On herbal spa massage cream for health. Tools used in the research consisted of questionnaires, interviews, and data analysis using content analysis. Average statistics and standard deviation values. The results of the research found that: 1) The appropriate formula for developing the herbal spa massage cream product for Tao N On health in order to increase the value of the community in Trai Trung Subdistrict, Mueang District, Kamphaeng Phet Province is Formula 1 with overall preferences. 7.07a + 0.70 and the development of product packaging labels The product packaging label design is modern. The label is clearly posted on the package and contains details of the ingredients. The labels have beautiful colors and stand out, making them attractive to buyers. Herbal spa massage cream packaging design. The packaging format is modern and easy to open. Carry it anywhere. And convenient to use, which can make users comfortable in using it to easily relieve symptoms that occur. 2) Developing online marketing channels with comparative information before and after making a Facebook Page before making income. low Not known to the general public The number of followers on Facebook is low, and after creating a Facebook Page, there are more followers. The product is more well known. and have increased income from customers. 3) Satisfaction with Tao N On Healthy Herbal Spa Massage Cream in order to increase the value of the community in Trai Trung Subdistrict, Mueang District, Kamphaeng Phet Province. It was found that overall, it was at a very satisfied level ($\bar{x} = 3.79$).

Keywords: Product Development, Tao N On herbal medicine, Online Marketing Channels

บทนำ

ประเทศไทยมีศักยภาพในเรื่องสมุนไพร แต่การส่งออกส่วนใหญ่อยู่ในรูปวัตถุดิบที่มีราคาและมูลค่าเพิ่มต่ำ และนำเข้าในรูปแบบสารสกัดซึ่งมีราคาสูง ขณะเดียวกันมีข้อจำกัดในเรื่องคุณภาพที่ยังไม่ได้มาตรฐาน รวมถึงขาดงานวิจัยเพื่อเป็นหลักฐานข้อมูลด้านวิทยาศาสตร์ที่จะรองรับคุณสมบัติสมุนไพร สะท้อนได้จากข้อมูล การขึ้นทะเบียนผลิตภัณฑ์สมุนไพรไทยในปัจจุบันที่ยังมีจำนวนน้อย นอกจากนี้การกำหนดพิทักษ์คุ้มครอง แอลกอฮอล์ที่ใช้ในกระบวนการสกัดสารสำคัญของสมุนไพรยังไม่เหมาะสม ทำให้อัตราการเก็บภาษีแอลกอฮอล์ ค่อนข้างสูงซึ่งส่งผลต่อต้นทุนการผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพร อย่างไรก็ตามการแพร่ระบาดของโควิด-19 ทำให้เกิดการเร่งวิจัย และพบว่าสมุนไพรไทยหลายชนิดมีส่วนช่วยในการป้องกัน/รักษาโควิด-19 อาทิ ฟ้าทะลายโจร กระชายขาว ซึ่งเป็นโอกาสสำคัญในการพัฒนาสมุนไพรไทย (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2565, น.55)

เถาเอ็นอ่อน หรือ *Cryptolepis dubia* (Burm.f.) M.R.Almeida เป็นพืชสมุนไพรจำพวกไม้เถาเลื้อย มีสารออกฤทธิ์หลักทางชีวภาพคือ บูกานานิน (Buchananine) ซึ่งเป็นสารกลุ่มอัลคาลอยด์ (alkaloids) (Dutta et al., 1978) การแพทย์แผนไทยใช้เถาเอ็นอ่อนเป็นยาบำรุงเส้นเอ็นและแก้ปวดเมื่อยตามร่างกาย (Wuttidhammaved, 2007) จากการรักษากลุ่มอาการกล้ามเนื้อและกระดูกเพื่อบรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกายของยาจากสมุนไพรในบัญชียาหลักแห่งชาติ พ.ศ. 2558

เถาเอ็นอ่อนมีประโยชน์สำคัญสำหรับใช้วนดกลายเส้น โดยสามารถเข้าถึงกล้ามเนื้อและเส้นเอ็นที่อยู่ลึกได้ง่าย เนื่องจากมีลักษณะยืดหยุ่นและบางเพียว จึงสามารถนวดจุดที่ยากต่อการเข้าถึงได้ดี ปลายเถาเอ็นอ่อนมีรูปทรงกลมทำให้สามารถกดนวดได้อย่างนุ่มนวลและปลอดภัย ไม่ทำให้เกิดแผลหรืออาการบาดเจ็บ มีความยืดหยุ่นสูง สามารถโค้งงอและดัดได้ตามรูปร่างของร่างกาย ช่วยให้การนวดสามารถเข้าถึงจุดต่างๆ ได้อย่างทั่วถึง ด้ามจับมีลักษณะเรียบบางและกะทัดรัด จับถนัดมือ สะดวกต่อการควบคุมและปรับระดับแรงกดได้ดี เถาเอ็นอ่อนมีความคงทนแข็งแรง ทนต่อการดัดงอและกดทับซ้ำ ๆ เหมาะสำหรับใช้งานนวดเป็นระยะเวลานาน สามารถทำความสะอาดและฆ่าเชื้อโรคได้ง่าย เนื่องจากพื้นผิวเรียบ เหมาะต่อการรักษาสุขอนามัย โดยสรุปแล้ว เถาเอ็นอ่อนเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพสำหรับใช้วนดกลายกล้ามเนื้อและเส้นเอ็น เนื่องจากลักษณะโค้งงอได้และสามารถเข้าถึงจุดลึกภายในได้ดี

ตำบลไทรตรัง อำเภอมือง จังหวัดกำแพงเพชร เป็นชุมชนที่ผลิตสมุนไพรจากสมุนไพรเถาเอ็นอ่อน แต่จากการลงพื้นที่สัมภาษณ์ผู้นำและผู้ผลิต พบว่า การแปรรูปสมุนไพรจากเถาเอ็นอ่อน มีความต้องการในการที่จะแปรรูปผลิตภัณฑ์เพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับสมุนไพรให้มากขึ้น เนื่องจากผลผลิตที่ทำการผลิตยังไม่มีมีการแปรรูปมากนักจึงทำให้มีรายได้จากการขายไม่มาก และนอกจากนี้ชุมชนยังไม่สามารถที่จะทำการแปรรูปสมุนไพร เพื่อเพิ่มมูลค่าเพิ่มและหาช่องทางในการตลาดและนำไปสู่การขยายตลาดได้ ทำให้เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นกับชุมชนที่ขายได้และขายได้เฉพาะในพื้นที่เท่านั้น จึงทำให้ต้องมีการหาแนวทางในการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับชุมชนและขยายตลาดให้เป็นที่รู้จักมากขึ้น

ดังนั้น จากปัญหาข้างต้นผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญของการพัฒนาผลิตภัณฑ์ครีมนวดสปาสมุนไพรเพื่อสุขภาพเถาเอ็นอ่อนเพื่อเพิ่มมูลค่าของชุมชนตำบลไทรตรัง อำเภอมือง จังหวัดกำแพงเพชร และมีความคาดหวังการพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ของชุมชนในการผลิตสมุนไพรเถาเอ็นอ่อนมีรายได้เพิ่มมากขึ้น ทั้งการพัฒนาช่องทางการตลาดออนไลน์ของผลิตภัณฑ์ให้เป็นที่รู้จักผลิตภัณฑ์มากขึ้น อีกเพื่อเศรษฐกิจในชุมชนเติบโตส่งผลให้ประเทศมีความเจริญก้าวหน้าต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ครีมนวดสปาสมุนไพรเพื่อสุขภาพเถาเอ็นอ่อนเพื่อเพิ่มมูลค่าของชุมชนตำบลไทรตรัง อำเภอมือง จังหวัดกำแพงเพชร
2. เพื่อพัฒนาช่องทางการตลาดออนไลน์ของผลิตภัณฑ์ครีมนวดสปาสมุนไพรเพื่อสุขภาพเถาเอ็นอ่อนเพื่อเพิ่มมูลค่าของชุมชนตำบลไทรตรัง อำเภอมือง จังหวัดกำแพงเพชร
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อผลิตภัณฑ์ครีมนวดสปาสมุนไพรเพื่อสุขภาพเถาเอ็นอ่อนเพื่อเพิ่มมูลค่าของชุมชนตำบลไทรตรัง อำเภอมือง จังหวัดกำแพงเพชร

การทบทวนวรรณกรรม

การพัฒนาผลิตภัณฑ์ เป็นการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่หรือปรับปรุงผลิตภัณฑ์เดิม เพื่อเพิ่มมูลค่าการแข่งขัน เพื่อให้ผลิตภัณฑ์มีความแตกต่างจากคู่แข่ง (ประสงค์ ประณีตพลกรัง, 2547) อาจจำแนกผลิตภัณฑ์ใหม่ (New Product) ได้ 3 ลักษณะ ดังนี้ (McCathy & Pereault Jr., 1991) 1) ผลิตภัณฑ์นวัตกรรมใหม่ (Innovative Product) หมายถึง ผลิตภัณฑ์ใหม่ที่ไม่มีใครเคยเสนอในตลาดมาก่อนหรือเป็นแนวคิดใหม่ที่ผู้บริโภคอาจยังไม่ถึง 2) ผลิตภัณฑ์ปรับปรุงใหม่โดยการปรับเปลี่ยน ดัดแปลง (Replacement Product of Modify Product) หมายถึง เป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ที่เกิดขึ้นเปลี่ยนแปลงปรับปรุงมาจากผลิตภัณฑ์เดิมที่ขายอยู่แล้วในตลาด ทำให้สามารถตอบสนองความต้องการ และสร้างความพึงพอใจแก่ผู้บริโภคได้มากขึ้น 3) ผลิตภัณฑ์ลอกเลียนแบบหรือการลอกเลียนแบบผลิตภัณฑ์ (Imitative or Me-Too-Product) หมายถึง ผลิตภัณฑ์ใหม่สำหรับกิจการแต่ไม่ใหม่ในท้องตลาดเกิดจากการที่กิจการเห็นว่าเป็นผลิตภัณฑ์สินค้าหรือบริการ ที่ได้รับการยอมรับและเป็นที่ยอมรับของผู้บริโภคหรือ

ลูกค้าเป็นหลักทำให้กิจการมีโอกาสทำกำไรสูง จึงเสนอผลิตภัณฑ์สินค้าและบริการ เพื่อเข้าสู่ท้องตลาดโดยมีส่วนแบ่งทางการตลาดขององค์กรหรือบริษัท และในส่วนของตลาดออนไลน์ยังเป็นการนำเสนอผลิตภัณฑ์หรือบริการ ที่ใช้อินเทอร์เน็ตเป็นสื่อกลางที่ช่วยในการโฆษณา ประชาสัมพันธ์ และใช้เป็นช่องทางในการติดต่อสื่อสารกันระหว่างเจ้าของธุรกิจกับลูกค้าเป็นการลงทุนทำการตลาดที่มีราคาไม่สูงมากนัก สามารถแก้ไขหรืออัปเดตข้อมูลได้เสมอไม่ว่าจะเป็นการโพสต์ หรือแชร์ข้อมูลข่าวสารที่ธุรกิจต้องการให้ลูกค้าทราบ ก็สามารถทำได้ง่ายสะดวก และรวดเร็ว เกิดจากการเข้ามาของการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-Commerce) ซึ่งเป็นการดำเนินธุรกรรมทางการค้าผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ การใช้เทคโนโลยีเป็นสื่อกลางระหว่างผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ตัวบุคคล องค์กร หรือตัวบุคคลกับองค์กร เพื่อช่วยสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการดำเนินการต่าง ๆ (ทวีศักดิ์ กาญจนสุวรรณ, 2552)

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบผสมผสานระหว่างการวิจัยเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ (Mixed Methods) โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่ ประกอบด้วย ประธาน และรองประธาน และสมาชิกของชุมชนตำบลไตรตรัง อำเภอมือง จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 10 คน ตัวแทนภาครัฐ ตัวแทนภาคเอกชน นักวิชาการ ผู้นำชุมชน และประชาชน จำนวน 5 คน รวมจำนวน 15 คน และผู้บริโภคผลิตภัณฑ์ครีมนวดสปาสมุนไพรเพื่อสุขภาพเถาเอ็นอ่อนเพื่อเพิ่มมูลค่าของชุมชนตำบลไตรตรัง อำเภอมือง จังหวัดกำแพงเพชร ทั้งนี้ผู้วิจัยไม่ทราบจำนวนที่แน่นอน

2. เครื่องมือในการวิจัย

2.1 แบบสัมภาษณ์ (Interview) ประกอบด้วย 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ให้สัมภาษณ์ ตอนที่ 2 ประเด็นข้อคำถามตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย และตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพิ่มเติม มีลักษณะเป็นแบบปลายเปิด (Open Ended) อีกทั้ง ผู้วิจัยได้นำแบบสัมภาษณ์ไปให้ผู้เชี่ยวชาญช่วยตรวจสอบ กลั่นกรอง จำนวน 3 ท่าน ได้แก่ (1) ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา (2) ผู้เชี่ยวชาญด้านโครงสร้างข้อคำถาม และ (3) ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาสาระสำคัญ ตลอดจน ผู้วิจัยได้นำแบบสัมภาษณ์ไปทดลอง (Try Out) สัมภาษณ์กับกลุ่มทดลองที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมายจริง จำนวน 30 คน เพื่อหาข้อบกพร่อง ข้อแก้ไข ข้อเสนอแนะให้แบบสัมภาษณ์มีความถูกต้องและสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

2.2 แบบสอบถาม (Questionnaire) แบบสอบถามศึกษาความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อผลิตภัณฑ์ครีมนวดสปาสมุนไพรเพื่อสุขภาพเถาเอ็นอ่อนเพื่อเพิ่มมูลค่าของชุมชนตำบลไตรตรัง อำเภอมือง จังหวัดกำแพงเพชรซึ่งมีข้อมูล 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 สภาพภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบกำหนดคำตอบเลือกตอบมีข้อคำถาม 11 ข้อ ตอนที่ 2 ความพึงพอใจต่อครีมนวดสปาสมุนไพรเพื่อสุขภาพเถาเอ็นอ่อนเพื่อเพิ่มมูลค่าของชุมชนตำบลไตรตรัง อำเภอมือง จังหวัดกำแพงเพชร เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ จำนวน 11 ข้อ และตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะในประเด็นที่ผู้ตอบแบบสอบถามเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการทำการวิจัย โดยแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิด้านการตลาด การพัฒนาผลิตภัณฑ์ การบริหาร เพื่อประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ด้านความสอดคล้องความถูกต้องเหมาะสมความชัดเจน ความครอบคลุม และความครบถ้วนของรายการที่ถามในสิ่งที่ต้องการวัด ได้แก่ ความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อผลิตภัณฑ์ และข้อเสนอแนะ ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิมีจำนวน 3 คน มีผลการประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถาม มาคำนวณค่า IOC ได้เท่ากับ 1 และนำแบบสอบถามเฉพาะตอนที่ 3 ไปทดลองใช้กับประชาชนผู้ใช้ผลิตภัณฑ์ครีมนวดสปาสมุนไพรเพื่อสุขภาพเถาเอ็นอ่อนเพื่อเพิ่มมูลค่าของชุมชนตำบลไตรตรัง อำเภอมือง จังหวัดกำแพงเพชร ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน คำนวณค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีของครอนบัก (Cronbach) ได้แก่ ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.97 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ ร้อย

ละ ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งผลการประเมินมีอำนาจจำแนกระหว่าง 0.25–0.75 และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยวิธีของ Cronbach (1951, p.274; อ้างในบุญชม ศรีสะอาด, 2558) ซึ่งผลการประเมินค่าความเชื่อมั่นมีค่าความเชื่อมั่น 0.95

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ การเก็บรวบรวมข้อมูลจาก 1) ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) คือ เป็นข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มเป้าหมาย และการใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง และ 2) ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) คือ เป็นข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมข้อมูลเอกสารต่าง ๆ (Document Research) อาทิ หนังสือ ตำรา เอกสารวิชาการ งานวิจัย และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ 1) การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มเป้าหมายและการรวบรวมข้อมูลเอกสารต่าง ๆ มาวิเคราะห์ในเชิงเนื้อหา (Content Analysis) และ 2) การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยการนำข้อมูลที่ได้จากการแจกแบบสอบถามมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมทางสถิติทางสถิติ

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปเชิงพรรณนา ประกอบด้วย ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนาผลิตภัณฑ์ครีมนวดสปาสมุนไพรเพื่อสุขภาพเถาเอ็นอ่อนเพื่อเพิ่มมูลค่าของชุมชนตำบลไตรตรัง อำเภอมือง จังหวัดกำแพงเพชร ผู้วิจัยสามารถจำแนกผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. การศึกษาการพัฒนาผลิตภัณฑ์ครีมนวดสปาสมุนไพรเพื่อสุขภาพเถาเอ็นอ่อนเพื่อเพิ่มมูลค่าของชุมชนตำบลไตรตรัง อำเภอมือง จังหวัดกำแพงเพชร

ผลการวิจัยพบว่า การศึกษาการพัฒนาผลิตภัณฑ์ครีมนวดสปาสมุนไพรเพื่อสุขภาพเถาเอ็นอ่อนเพื่อเพิ่มมูลค่าของชุมชนตำบลไตรตรัง อำเภอมือง จังหวัดกำแพงเพชร สามารถจำแนกได้ ดังนี้

1.1 การพัฒนาผลิตภัณฑ์ครีมนวดสปาสมุนไพรเพื่อสุขภาพเถาเอ็นอ่อนเพื่อเพิ่มมูลค่าของชุมชนตำบลไตรตรัง อำเภอมือง จังหวัดกำแพงเพชร ได้มีการวางแผนทดลองแบบ Mixture Design ศึกษา 2 สูตร ได้แก่ สูตร 1 และสูตร 2 โดยนำไปทดสอบคุณลักษณะทางประสาทสัมผัสผู้บริโภคนจำนวน (n=30) โดยวิธี 9-Point Hedonic Scale พบว่า คะแนนความชอบของแต่ละบุคคลของแต่ละสิ่งทดลองอยู่ในช่วง ไม่ชอบน้อย มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติของทั้ง 5 สิ่งทดลอง ($P < 0.05$) และจากการวิเคราะห์เพื่อหาสูตรที่เหมาะสม (Optimization) ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ Minitab จะเห็นได้ว่าค่าการวิเคราะห์จากโปรแกรมนั้นมีค่าใกล้เคียงกัน พบว่าสูตรที่เหมาะสมในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ครีมนวดสปาสมุนไพรเพื่อสุขภาพเถาเอ็นอ่อนเพื่อเพิ่มมูลค่าของชุมชนตำบลไตรตรัง อำเภอมือง จังหวัดกำแพงเพชร คือ สูตรที่ 1 โดยมีความชอบความชอบโดยรวม $7.07a + 0.70$

1.2 การพัฒนาฉลากบรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์ครีมนวดสปาสมุนไพรเพื่อสุขภาพเถาเอ็นอ่อนเพื่อเพิ่มมูลค่าของชุมชนตำบลไตรตรัง อำเภอมือง จังหวัดกำแพงเพชร จะเห็นได้ว่าก่อนการพัฒนาฉลากบรรจุภัณฑ์ ไม่ได้การพัฒนา ไม่มีความโดดเด่น และไม่ทันสมัยเพราะยังเป็นแบบที่ใช้กันเมื่อหลายปีก่อน ซึ่งทำให้มียอดขายที่ไม่เพิ่ม หลังจากมีการพัฒนาฉลากบรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์ครีมนวดสปาสมุนไพรเถาเอ็นอ่อน พบว่า ผู้วิจัยมีการออกแบบฉลากบรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์ครีมนวดสปาสมุนไพรเถาเอ็นอ่อน เพื่อให้สอดคล้องกับโครงสร้างตัวบรรจุภัณฑ์ ฉลากมีความทันสมัย ฉลากติดชัดเจนบนตัวบรรจุภัณฑ์และมีรายละเอียดของส่วนผสม ฉลากมีสีสวยงาม และโดดเด่น เป็นที่น่าสนใจของผู้ซื้อสินค้า

1.3 การออกแบบบรรจุภัณฑ์ครีมนวดสปาสมุนไพรเพื่อสุขภาพเถาเอ็นอ่อนเพื่อเพิ่มมูลค่าของชุมชนตำบลไทรตรัง อำเภอมือ จังหวัดกำแพงเพชร พบว่า รูปแบบบรรจุภัณฑ์ที่มีความทันสมัยสามารถเปิดง่าย พกพาไปได้ทุกที่ และสะดวกในการใช้งาน ซึ่งผลิตภัณฑ์ครีมนวดสปาสมุนไพรเพื่อสุขภาพเถาเอ็นอ่อนเป็นผลิตภัณฑ์ที่ควรออกแบบไปได้ทุกที่ที่มีการเดินทาง เพราะเราไม่รู้ว่าอาการปวดเมื่อยจะเกิดขึ้นตอนไหน ซึ่งสามารถทำให้ผู้ใช้สะดวกสบายในการใช้งานเพื่อบรรเทาอาการที่เกิดขึ้นได้ง่าย

2. การศึกษาการพัฒนาช่องทางการตลาดออนไลน์ของผลิตภัณฑ์ครีมนวดสปาสมุนไพรเพื่อสุขภาพเถาเอ็นอ่อนเพื่อเพิ่มมูลค่าของชุมชนตำบลไทรตรัง อำเภอมือ จังหวัดกำแพงเพชร

ผลการวิจัยพบว่า การศึกษาการพัฒนาช่องทางการตลาดออนไลน์ของผลิตภัณฑ์ครีมนวดสปาสมุนไพรเพื่อสุขภาพเถาเอ็นอ่อนเพื่อเพิ่มมูลค่าของชุมชนตำบลไทรตรัง อำเภอมือ จังหวัดกำแพงเพชร ผู้วิจัยได้แบ่งการเก็บและแสดงผลออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

2.1 ข้อมูลผลจากวิจัยจากยอดขายผลิตภัณฑ์ จากการเก็บรวบรวมข้อมูลยอดขายผลิตภัณฑ์ ในช่วง 5 เดือนที่ทำการวิจัย พบว่า มียอดขายรวม 33,500 บาท โดยเมื่อเปรียบเทียวยอดขายรวมก่อนที่ไม่ได้ทำออนไลน์ พบว่ามีอัตราที่เพิ่มขึ้น

2.2 ข้อมูลจากผลการวิจัยจากยอดผู้ติดตามใน Facebook จากการเก็บรวบรวมข้อมูลพบว่า ยอดผู้ติดตามใน Facebook จำนวน 245 คน เมื่อจำแนกตามเพศพบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 167 คน ร้อยละ 68.16 รองลงมาเพศชาย จำนวน 78 คน ร้อยละ 31.8

2.3 ข้อมูลผลเปรียบเทียบก่อนและหลังจากการทำ Page Facebook จากการสัมภาษณ์ข้อมูลก่อนการทำ Page Facebook พบว่า มีรายได้ต่ำ ไม่เป็นที่รู้จักของคนทั่วไป จำนวนผู้ติดตามใน Facebook น้อย และหลังทำ Page Facebook พบว่า มีผู้ติดตามมากขึ้น สินค้าเป็นที่รู้จักมากขึ้น และมีออร์เดอร์จากลูกค้าเพิ่มขึ้น

3. การศึกษาความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อผลิตภัณฑ์ครีมนวดสปาสมุนไพรเพื่อสุขภาพเถาเอ็นอ่อนเพื่อเพิ่มมูลค่าของชุมชนตำบลไทรตรัง อำเภอมือ จังหวัดกำแพงเพชร

ผลการวิจัยพบว่า การศึกษาความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อผลิตภัณฑ์ครีมนวดสปาสมุนไพรเพื่อสุขภาพเถาเอ็นอ่อนเพื่อเพิ่มมูลค่าของชุมชนตำบลไทรตรัง อำเภอมือ จังหวัดกำแพงเพชร ได้ศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 323 คน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 59.05 โดยมีอายุ 21-30 ปี ร้อยละ 33.19 รองลงมาอายุ 41-50 ปี ร้อยละ 22.41 สถานะโสด ร้อยละ 57.33 สมรส ร้อยละ 42.67 มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 45.69 รองลงมาประถมศึกษา ร้อยละ 23.71 โดยมีอาชีพนักเรียน / นักศึกษา ร้อยละ 36.21 รองลงมารับจ้างทั่วไป ร้อยละ 23.28 และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่าหรือเท่ากับ 5,000 บาท ร้อยละ 37.93 รองลงมา 5,001 – 10,000 บาท ร้อยละ 23.28 และการไม่มีประวัติการแพ้ยา สารเคมี หรือสารที่มาจากรธรรมชาติ ร้อยละ 98.71 ไม่มีโรคประจำตัว ร้อยละ 94.83 ไม่มีอาการปวดกล้ามเนื้อ คอ บ่า ไหล่ ร้อยละ 81.47 โดยใช้เวลาในการทำงานทำเดิมติดต่อกัน 2 ชั่วโมง ร้อยละ 28.45 การแก้ไขปัญหายาอาการปวดกล้ามเนื้อ คอ บ่า ไหล่ นวด ร้อยละ 49.57 รองลงมาทานยา ร้อยละ 23.28

และความพึงพอใจต่อครีมนวดสปาสมุนไพรเพื่อสุขภาพเถาเอ็นอ่อนเพื่อเพิ่มมูลค่าของชุมชนตำบลไทรตรัง อำเภอมือ จังหวัดกำแพงเพชร ผู้วิจัยสามารถจำแนกตามตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 ความพึงพอใจต่อครีมนวดสปาสมุนไพรเพื่อสุขภาพเถาเอ็นอ่อนเพื่อเพิ่มมูลค่าของชุมชนตำบลไทรตรึงษ์ อำเภอมือง จังหวัดกาฬงเพชร

ที่	ความพึงพอใจ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1	สีของเนื้อครีมนวด	4.17	0.64	พอใจมาก
2	กลิ่นของเนื้อครีมนวด	4.21	0.63	พอใจมาก
3	ความเนียนของเนื้อครีมนวด	4.12	0.66	พอใจมาก
4	ความสะดวกในการใช้ครีมนวด	4.15	0.67	พอใจมาก
5	ความรู้สึกรบรเทาอาการปวดกล้ามเนื้อ	4.17	0.64	พอใจมาก
6	ความรู้สึกล่อนคลาย	4.15	0.66	พอใจมาก
7	ความเร็วในการออกฤทธิ์ของครีมนวด	4.19	0.72	พอใจมาก
8	ระยะเวลาในการออกฤทธิ์ของครีมนวด	4.12	0.67	พอใจมาก
9	การซึมซับของครีมนวด	4.18	0.65	พอใจมาก
10	ทาแล้วไม่ทิ้งร่องรอยหลังใช้	4.24	0.68	พอใจมาก
โดยรวม		3.79	0.60	พอใจมาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ความพึงพอใจต่อครีมนวดสปาสมุนไพรเพื่อสุขภาพเถาเอ็นอ่อนเพื่อเพิ่มมูลค่าของชุมชนตำบลไทรตรึงษ์ อำเภอมือง จังหวัดกาฬงเพชร ในภาพรวมอยู่ในระดับพอใจมาก ($\bar{x} = 3.79$) และเมื่อพิจารณาเป็นประเด็นรายด้าน สามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ลำดับที่ 1 ทาแล้วไม่ทิ้งร่องรอยหลังใช้มีความพึงพอใจอยู่ในระดับพอใจมาก ($\bar{x} = 4.24$) ลำดับที่ 2 กลิ่นของเนื้อครีมนวด มีความพึงพอใจอยู่ในระดับพอใจมาก ($\bar{x} = 4.21$) ลำดับที่ 3 ความเร็วในการออกฤทธิ์ของครีมนวด มีความพึงพอใจอยู่ในระดับพอใจมาก ($\bar{x} = 4.19$) ลำดับที่ 4 การซึมซับของครีมนวด มีความพึงพอใจอยู่ในระดับพอใจมาก ($\bar{x} = 4.18$) ลำดับที่ 5 สีของเนื้อครีมนวด และความรู้สึกรบรเทาอาการปวดกล้ามเนื้อ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับพอใจมาก ($\bar{x} = 4.17$) ลำดับที่ 6 ความสะดวกในการใช้ครีมนวด และความรู้สึกล่อนคลาย มีความพึงพอใจอยู่ในระดับพอใจมาก ($\bar{x} = 4.15$) และลำดับที่ 7 ความเนียนของเนื้อครีมนวด และระยะเวลาในการออกฤทธิ์ของครีมนวด มีความพึงพอใจอยู่ในระดับพอใจมาก ($\bar{x} = 4.12$) ตามลำดับ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนาผลิตภัณฑ์ครีมนวดสปาสมุนไพรเพื่อสุขภาพเถาเอ็นอ่อนเพื่อเพิ่มมูลค่าของชุมชนตำบลไทรตรึงษ์ อำเภอมือง จังหวัดกาฬงเพชร ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ได้ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาการพัฒนาผลิตภัณฑ์ครีมนวดสปาสมุนไพรเพื่อสุขภาพเถาเอ็นอ่อนเพื่อเพิ่มมูลค่าของชุมชนตำบลไทรตรึงษ์ อำเภอมือง จังหวัดกาฬงเพชร พบว่า การศึกษาการพัฒนาผลิตภัณฑ์ครีมนวดสปาสมุนไพรเพื่อสุขภาพเถาเอ็นอ่อนเพื่อเพิ่มมูลค่าของชุมชนตำบลไทรตรึงษ์ อำเภอมือง จังหวัดกาฬงเพชร สามารถจำแนกได้ ดังนี้

1.1 การพัฒนาผลิตภัณฑ์ครีมนวดสปาสมุนไพรเพื่อสุขภาพเถาเอ็นอ่อนเพื่อเพิ่มมูลค่าของชุมชนตำบลไทรตรึงษ์ อำเภอมือง จังหวัดกาฬงเพชร ได้มีการวางแผนทดลองแบบ Mixture Design ศึกษา 2 สูตร ได้แก่ สูตร 1 และสูตร 2 โดยนำไปทดสอบคุณลักษณะทางประสาทสัมผัสผู้บริโภคนจำนวน ($n=30$) โดยวิธี 9-Point Hedonic Scale พบว่า คะแนนความชอบของแต่ละบุคคลของแต่ละสิ่งทดลองอยู่ในช่วง ไม่ชอบน้อย มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติของทั้ง 5 สิ่งทดลอง ($P<0.05$) และจากการ

วิเคราะห์เพื่อหาสูตรที่เหมาะสม (Optimization) ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ Minitab จะเห็นได้ว่าค่าการวิเคราะห์จากโปรแกรมนี้มีค่าใกล้เคียงกัน พบว่าสูตรที่เหมาะสมในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ครีมนวดสปาสมุนไพรเพื่อสุขภาพเถาเอ็นอ่อนเพื่อเพิ่มมูลค่าของชุมชนตำบลไตรตรัง อำเภอมือ จังหวัดกำแพงเพชร คือ สูตรที่ 1 โดยมีความชอบความชอบโดยรวม $7.07a + 0.70$

1.2 การพัฒนาฉลากบรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์ครีมนวดสปาสมุนไพรเพื่อสุขภาพเถาเอ็นอ่อนเพื่อเพิ่มมูลค่าของชุมชนตำบลไตรตรัง อำเภอมือ จังหวัดกำแพงเพชร จะเห็นได้ว่าการพัฒนาฉลากบรรจุภัณฑ์ ไม่ได้การพัฒนา ไม่มีความโดดเด่น และไม่ทันสมัยเพราะยังเป็นแบบที่ใช้กันเมื่อหลายปีก่อน ซึ่งทำให้ยอดขายจำหน่ายที่ไม่เพิ่ม หลังจากมีการพัฒนาฉลากบรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์ครีมนวดสปาสมุนไพรเถาเอ็นอ่อน พบว่า ผู้วิจัยมีการออกแบบฉลากบรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์ครีมนวดสปาสมุนไพรเพื่อสุขภาพเถาเอ็นอ่อน เพื่อให้สอดคล้องกับโครงสร้างตัวบรรจุภัณฑ์ ฉลากมีความทันสมัย ฉลากติดชัดเจนบนตัวบรรจุภัณฑ์และมีรายละเอียดของส่วนผสม ฉลากมีสีสวยงาม และโดดเด่น เป็นที่น่าสนใจของผู้ซื้อสินค้า

1.3 การออกแบบบรรจุภัณฑ์ครีมนวดสปาสมุนไพรเพื่อสุขภาพเถาเอ็นอ่อนเพื่อเพิ่มมูลค่าของชุมชนตำบลไตรตรัง อำเภอมือ จังหวัดกำแพงเพชร พบว่า รูปแบบบรรจุภัณฑ์มีความทันสมัยสามารถเปิดง่าย พกพาไปได้ทุกที่ และสะดวกในการใช้งาน ซึ่งผลิตภัณฑ์ครีมนวดสปาสมุนไพรเพื่อสุขภาพเถาเอ็นอ่อนเป็นผลิตภัณฑ์ที่ควรออกแบบไปได้ทุกที่ที่มีการเดินทาง เพราะเราไม่รู้ว่าการปวดเมื่อยจะเกิดขึ้นตอนไหน ซึ่งสามารถทำให้ผู้ที่ใช้สะดวกสบายในการใช้งานเพื่อบรรเทาอาการที่เกิดขึ้นได้ง่าย

2. เพื่อศึกษาการพัฒนาช่องทางการตลาดออนไลน์ของผลิตภัณฑ์ครีมนวดสปาสมุนไพรเพื่อสุขภาพเถาเอ็นอ่อนเพื่อเพิ่มมูลค่าของชุมชนตำบลไตรตรัง อำเภอมือ จังหวัดกำแพงเพชร พบว่า การศึกษาการพัฒนาช่องทางการตลาดออนไลน์ของผลิตภัณฑ์ครีมนวดสปาสมุนไพรเพื่อสุขภาพเถาเอ็นอ่อนเพื่อเพิ่มมูลค่าของชุมชนตำบลไตรตรัง อำเภอมือ จังหวัดกำแพงเพชร ผู้วิจัยได้แบ่งการเก็บและแสดงผลออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

2.1 ข้อมูลผลจากวิจัยจากยอดขายผลิตภัณฑ์ จากการเก็บรวบรวมข้อมูลยอดขายผลิตภัณฑ์ ในช่วง 5 เดือนที่ทำการวิจัย พบว่า มียอดขายรวม 33,500 บาท โดยเมื่อเปรียบเทียบกับยอดขายรวมก่อนที่ไม่ได้ทำออนไลน์ พบว่ามีอัตราที่เพิ่มขึ้น

2.2 ข้อมูลจากผลการวิจัยจากยอดผู้ติดตามใน Facebook จากการเก็บรวบรวมข้อมูลพบว่า ยอดผู้ติดตามใน Facebook จำนวน 245 คน เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 167 คน ร้อยละ 68.16 รองลงมาเพศชาย จำนวน 78 คน ร้อยละ 31.8

2.3 ข้อมูลผลเปรียบเทียบก่อนและหลังจากการทำ Page Facebook จากการสัมภาษณ์ข้อมูลก่อนการทำ Page Facebook พบว่า มีรายได้ต่ำ ไม่เป็นที่รู้จักของคนทั่วไป จำนวนผู้ติดตามใน Facebook น้อย และหลังทำ Page Facebook พบว่า มีผู้ติดตามมากขึ้น สินค้าเป็นที่รู้จักมากขึ้น และมีอัตราการจากลูกค้าเพิ่มขึ้น

3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อผลิตภัณฑ์ครีมนวดสปาสมุนไพรเพื่อสุขภาพเถาเอ็นอ่อนเพื่อเพิ่มมูลค่าของชุมชนตำบลไตรตรัง อำเภอมือ จังหวัดกำแพงเพชร พบว่า ความพึงพอใจต่อครีมนวดสปาสมุนไพรเพื่อสุขภาพเถาเอ็นอ่อนเพื่อเพิ่มมูลค่าของชุมชนตำบลไตรตรัง อำเภอมือ จังหวัดกำแพงเพชร ในภาพรวมอยู่ในระดับพอใจมาก ($\bar{x} = 3.79$) และเมื่อพิจารณาเป็นประเด็นรายด้าน สามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ลำดับที่ 1 ทาแล้วไม่ทิ้งร่องรอยหลังใช้ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับพอใจมาก ($\bar{x} = 4.24$) ลำดับที่ 2 กลิ่นของเนื้อครีมนวด มีความพึงพอใจอยู่ในระดับพอใจมาก ($\bar{x} = 4.21$) ลำดับที่ 3 ความเร็วในการออกฤทธิ์ของครีมนวด มีความพึงพอใจอยู่ในระดับพอใจมาก ($\bar{x} = 4.19$) ลำดับที่ 4 การซึมซับของครีมนวด มีความพึงพอใจอยู่ในระดับพอใจมาก ($\bar{x} = 4.18$) ลำดับที่ 5 สีของเนื้อครีมนวด และความรู้สึกบรรเทาอาการปวดกล้ามเนื้อ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับพอใจมาก ($\bar{x} = 4.17$) ลำดับที่ 6 ความสะดวกในการใช้ครีมนวด และความรู้สึกผ่อนคลาย มีความพึงพอใจ

อยู่ในระดับพอใจมาก ($\bar{x} = 4.15$) และลำดับที่ 7 ความเนียนของเนื้อครีมนวด และระยะเวลาในการออกฤทธิ์ของครีมนวด มีความพึงพอใจอยู่ในระดับพอใจมาก ($\bar{x} = 4.12$) ตามลำดับ

การอภิปรายผล

การวิจัยเรื่องการพัฒนาผลิตภัณฑ์ครีมนวดสปาสมุนไพรเพื่อสุขภาพเถาเอ็นอ่อนเพื่อเพิ่มมูลค่าของชุมชนตำบลไทรตรัง อำเภอมือ จังหวัดกำแพงเพชร ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. การศึกษาการพัฒนาผลิตภัณฑ์ครีมนวดสปาสมุนไพรเพื่อสุขภาพเถาเอ็นอ่อนเพื่อเพิ่มมูลค่าของชุมชนตำบลไทรตรัง อำเภอมือ จังหวัดกำแพงเพชร พบว่า 1.1) การพัฒนาผลิตภัณฑ์ครีมนวดสปาสมุนไพรเพื่อสุขภาพเถาเอ็นอ่อนเพื่อเพิ่มมูลค่าของชุมชนตำบลไทรตรัง อำเภอมือ จังหวัดกำแพงเพชร ได้มีการวางแผนทดลองแบบ Mixture Design ศึกษา 2 สูตร ได้แก่ สูตร 1 และสูตร 2 โดยนำไปทดสอบคุณลักษณะทางประสาทสัมผัสผู้บริโภคจำนวน ($n=30$) โดยวิธี 9-Point Hedonic Scale พบว่าคะแนนความชอบของแต่ละบุคคลของแต่ละสิ่งทดลองอยู่ในช่วง ไม่ชอบน้อย มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติของทั้ง 5 สิ่งทดลอง ($P<0.05$) และจากการวิเคราะห์เพื่อหาสูตรที่เหมาะสม (Optimization) ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ Minitab จะเห็นได้ว่าค่าการวิเคราะห์จากโปรแกรมนั้นมีค่าใกล้เคียงกัน พบว่าสูตรที่เหมาะสมในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ครีมนวดสปาสมุนไพรเพื่อสุขภาพเถาเอ็นอ่อนเพื่อเพิ่มมูลค่าของชุมชนตำบลไทรตรัง อำเภอมือ จังหวัดกำแพงเพชร คือ สูตรที่ 1 โดยมีความชอบความชอบโดยรวม $7.07a + 0.70$ 1.2) การพัฒนาฉลากบรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์ครีมนวดสปาสมุนไพรเพื่อสุขภาพเถาเอ็นอ่อนเพื่อเพิ่มมูลค่าของชุมชนตำบลไทรตรัง อำเภอมือ จังหวัดกำแพงเพชร ก่อนการพัฒนาฉลากบรรจุภัณฑ์ ไม่ได้มีการพัฒนา ไม่มีความโดดเด่น และไม่ทันสมัยเพราะยังเป็นแบบที่ใช้กันเมื่อหลายปีก่อน ซึ่งทำให้มียอดขายไม่เพิ่ม หลังจากมีการพัฒนาฉลากบรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์ครีมนวดสปาสมุนไพรเถาเอ็นอ่อน พบว่า ผู้วิจัยมีการออกแบบฉลากบรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์ครีมนวดสปาสมุนไพรเพื่อสุขภาพเถาเอ็นอ่อน เพื่อให้สอดคล้องกับโครงสร้างตัวบรรจุภัณฑ์ ฉลากมีความทันสมัย ฉลากติดชัดเจนบนตัวบรรจุภัณฑ์และมีรายละเอียดของส่วนผสม ฉลากมีสีสวยงาม และโดดเด่น เป็นที่น่าสนใจของผู้ซื้อสินค้า ซึ่งสอดคล้องกับฉัตร มหาทัญช (2565) ได้ทำการศึกษาเรื่องการพัฒนาผลิตภัณฑ์ครีมกันแดดทานาคาเพื่อเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจของบ้านบังเอิญสมุนไพร ตำบลในดง อำเภอยาง จังหวัดเพชรบุรี พบว่า มีรายละเอียดส่วนผสมและป้ายฉลากติดชัดเจน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 1.3) การออกแบบบรรจุภัณฑ์ครีมนวดสปาสมุนไพรเพื่อสุขภาพเถาเอ็นอ่อนเพื่อเพิ่มมูลค่าของชุมชนตำบลไทรตรัง อำเภอมือ จังหวัดกำแพงเพชร พบว่า รูปแบบบรรจุภัณฑ์มีความทันสมัย สามารถเปิดง่าย พกพาไปได้ทุกที่ และสะดวกในการใช้งาน ซึ่งผลิตภัณฑ์ครีมนวดสปาสมุนไพรเพื่อสุขภาพเถาเอ็นอ่อนเป็นผลิตภัณฑ์ที่ควรออกแบบไปได้ทุกที่ที่มีการเดินทาง เพราะเราไม่รู้ว่าจะมีอาการปวดเมื่อยจะเกิดขึ้นตอนไหน ซึ่งสามารถทำให้ผู้ใช้สะดวกสบายในการใช้งานเพื่อบรรเทาอาการที่เกิดขึ้นได้ง่าย ซึ่งสอดคล้องกับ มณีกัญญา นากามัทสี และคณะ (2566) ที่ทำการศึกษาเรื่องการสร้างมูลค่าเพิ่มในผลิตภัณฑ์ครีมบำรุงผิวจากขี้ผึ้งและไขมะพร้าวรูปครีมสติก พบว่า รูปแบบบรรจุภัณฑ์มีความสวยงามทันสมัย

2. การพัฒนาช่องทางการตลาดออนไลน์ของผลิตภัณฑ์ครีมนวดสปาสมุนไพรเพื่อสุขภาพเถาเอ็นอ่อนเพื่อเพิ่มมูลค่าของชุมชนตำบลไทรตรัง อำเภอมือ จังหวัดกำแพงเพชร พบว่า มียอดขายรวม 33,500 บาท โดยเมื่อเปรียบเทียบกับยอดขายรวมก่อนที่ไม่ได้ทำออนไลน์ พบว่ามีอัตราที่เพิ่มขึ้น

3. ความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อผลิตภัณฑ์ครีมนวดสปาสมุนไพรเพื่อสุขภาพเถาเอ็นอ่อนเพื่อเพิ่มมูลค่าของชุมชนตำบลไทรตรัง อำเภอมือ จังหวัดกำแพงเพชร พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับพอใจมาก ($\bar{x} = 3.79$) และเมื่อพิจารณาเป็นประเด็นรายด้าน สามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ลำดับที่ 1 ทาแล้วไม่ทิ้งร่องรอยหลังใช้มีความพึงพอใจอยู่ในระดับพอใจมาก ($\bar{x} = 4.24$) ลำดับที่ 2 กลิ่นของเนื้อครีมนวด มีความพึงพอใจอยู่ในระดับพอใจมาก ($\bar{x} = 4.21$) ลำดับที่ 3 ความเร็วในการออก

ฤทธิ์ของครีมชนิด มีความพึงพอใจอยู่ในระดับพอใจมาก ($\bar{x} = 4.19$) ลำดับที่ 4 การซึมซับของครีมชนิด มีความพึงพอใจอยู่ในระดับพอใจมาก ($\bar{x} = 4.18$) ลำดับที่ 5 สีของเนื้อครีมชนิด และความรู้สึกริบรเทาอาการปวดกล้ามเนื้อ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับพอใจมาก ($\bar{x} = 4.17$) ลำดับที่ 6 ความสะดวกในการใช้ครีมชนิด และความรู้สึกริบรเทาอาการปวดกล้ามเนื้อ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับพอใจมาก ($\bar{x} = 4.15$) และลำดับที่ 7 ความเนียนของเนื้อครีมชนิด และระยะเวลาในการออกฤทธิ์ของครีมชนิด มีความพึงพอใจอยู่ในระดับพอใจมาก ($\bar{x} = 4.12$) ซึ่งสอดคล้องกับธนพล ชอบเป็นไทยและณัฏฐิพัฒน์ หอมวิจิตรกุล (2563) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่องประสิทธิผลความพึงพอใจและพฤติกรรมการใช้เซรั่มกะหล่ำปลี (OK Cooling Serum) บรรเทาอาการปวดกล้ามเนื้อในกลุ่มโรคออฟฟิศซินโดรม พบว่าประสิทธิผลของผลิตภัณฑ์เซรั่ม เนื้อเซรั่มมีความเข้มข้นและความมันพอดี ซึมผ่านผิวหนังได้รวดเร็ว รู้สึกผ่อนคลาย เมื่อใช้ 1-3 วัน รู้สึกว่าอาการปวดลดลงและไม่มีอาการแพ้จากการใช้ โดยภาพรวมมีความพึงพอใจที่มีต่อผลิตภัณฑ์อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับยามิลละ ดอแม และลัดดาวลัย ชูทอง (2565) ที่ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อดูแลสุขภาพมารดาหลังคลอด พบว่า ความพึงพอใจต่อการใช้ครีมและเจล ด้านสี กลิ่น ความหนืด เนื้อครีม การซึมเข้าสู่ผิว อยู่ในระดับมาก

ข้อค้นพบหรือองค์ความรู้ใหม่

การพัฒนาผลิตภัณฑ์ครีมชนิดสพาสสมุนไพรเพื่อสุขภาพเถาเอ็นอ่อนเป็นหนึ่งในแนวทางที่ได้รับความสนใจในวงการ สปาและความงาม หลายที่ได้มีการวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ดังกล่าวเพื่อเสริมสร้างสุขภาพของเนื้อเยื่อเถาเอ็นอ่อน นอกจากนี้ ยังมีการสนับสนุนและส่งเสริมให้ชุมชนท้องถิ่นได้รับประโยชน์จากการพัฒนาผลิตภัณฑ์ดังกล่าวเช่นกัน ต่อไปนี้คือข้อค้นพบหรือองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผลิตภัณฑ์ครีมชนิดสพาสสมุนไพรเพื่อสุขภาพเถาเอ็นอ่อนและการเพิ่มมูลค่าให้กับชุมชน 1) สมุนไพรที่ใช้ในผลิตภัณฑ์ครีมชนิดสพาสสมุนไพร การใช้สมุนไพรเช่น ลิมเบอร์, ยาสูบ, ลูกบาศก์, และฟ้าทะลายโจร เป็นต้น ในการผลิตครีมชนิดสพาสสมุนไพรที่เน้นการบำรุงและช่วยลดอาการอักเสบของเนื้อเยื่อเถาเอ็นอ่อน 2) การทำสารสกัดจากสมุนไพร การพัฒนาเทคโนโลยีการทำสารสกัดจากสมุนไพรเพื่อใช้ในผลิตภัณฑ์ครีมชนิด ซึ่งสารสกัดเหล่านี้มีสำคัญในการลดอาการอักเสบ บำรุง และฟื้นฟูเนื้อเยื่อเถาเอ็นอ่อน 3) การนำเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาใช้ การใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย เช่น การใช้เซลล์ลำไส้ในการผลิตครีมชนิดสพาส ซึ่งสามารถช่วยให้ผลิตภัณฑ์มีประสิทธิภาพมากขึ้นในการฟื้นฟูเนื้อเยื่อ 4) การทำงานร่วมกับชุมชนท้องถิ่นการพัฒนาผลิตภัณฑ์ครีมชนิดสพาสสมุนไพรอาจมีการทำงานร่วมกับชุมชนท้องถิ่น เช่น การสนับสนุนการเกษตรอินทรีย์ การบำรุงรักษาสภาพแวดล้อม เป็นต้น เพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับชุมชนและสร้างโอกาสให้กับชาวบ้าน 5) การสร้างโอกาสให้กับธุรกิจสปาและการสร้างงาน การพัฒนาผลิตภัณฑ์ครีมชนิดสพาสสมุนไพรที่มีคุณภาพและมีความนิยมสามารถช่วยเพิ่มโอกาสให้กับธุรกิจสปาในชุมชน และสร้างงานใหม่ให้กับชุมชนท้องถิ่นด้วยการผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์นี้ไปยังตลาดกว้างขวางอื่น ๆ

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 ประกอบการผลิตผลิตภัณฑ์ครีมชนิดสพาสสมุนไพรเพื่อสุขภาพเถาเอ็นอ่อนควรนำผลการวิจัยที่ได้ไปพัฒนาผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับสมุนไพรของชุมชนให้เป็นที่ต้องการของลูกค้าเพิ่มขึ้น

1.2 ผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ครีมชนิดสพาสสมุนไพรเพื่อสุขภาพเถาเอ็นอ่อน ควรนำผลการวิจัยที่ได้ไปพัฒนาช่องทางการตลาดออนไลน์ในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อสร้างยอดขายให้เพิ่มขึ้น ต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับสมุนไพรที่มีอยู่ในชุมชนในรูปแบบอื่น ๆ เพื่อต่อยอดเชิงพาณิชย์

2.2 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับกลยุทธ์การตลาดที่เหมาะสมกับผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อเพิ่มศักยภาพทางการแข่งขัน

เอกสารอ้างอิง

- ทวีศักดิ์ กาญจนสุวรรณ. (2552). *เทคโนโลยีมีลติมีเดีย*. กรุงเทพมหานคร: เคทีพี คอมพ์ แอนด์ คอนซัลท์.
- ธนพล ชอบเป็นไทย และณัทกิจพัฒน์ หอมวิจิตรกุล. (2563). ประสิทธิภาพความพึงพอใจและพฤติกรรมการใช้เซรั่มกะหล่ำปลี (OK Cooling Serum) บรรเทาอาการปวดกล้ามเนื้อในกลุ่มโรคออฟฟิตซินโดรม. *วารสารรัชตภาคย์*, 14(35), 35-46.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2558). *การวิจัยเบื้องต้น*. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: สุริยาสาส์.
- ประสงค์ ประณีตพลกรัง. (2547). *การบริหารการผลิตและการปฏิบัติการ*. กรุงเทพฯ: ธนัชการพิมพ์.
- มณีกัญญา นากามัทสี และคณะ. (2566). การสร้างมูลค่าเพิ่มในผลิตภัณฑ์ครีมบำรุงผิวจากขี้ผึ้งและไขมะพร้าวรูปครีมสติก. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์*, 7(1), 95-111.
- ยามี่ละ ดอแม และลัดดาวลัย ชูทอง. (2564). การพัฒนาเจลจากสารสกัดลูกประคบสมุนไพรที่มีฤทธิ์ต้านอนุมูลอิสระ. *วารสารศิลปะการจัดการ*, 5(3), 862-876.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2543). *เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานয়กรัฐมนตรี. (2565). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570)*. ราชกิจจานุเบกษา.
- Dutta SK, Sharma BN, Sharma PV. (1978). A new nicotinoyl glucoside from *Cryptolepis Buchanani*. *Phytochemistry*. 9, 1278.
- Mccathy & Pereault, Jr. (1991). *Basic Marketing*. New York: Mc Graw-Hill.
- Wuttidhammaved W. (2007). *The Rattanakosin Pharmacy Ancient Book*. Bangkok: Odian store (In Thai).